

**LATVIJAS
UNIVERSITĀTE**
ANNO 1919

JSC

Jūdaikas studiju
centrs

LATVIJAS UNIVERSITĀTES JŪDAIKAS STUDIJU CENTRA AKTIVITĀTES 2016.GADĀ

Rīga, 2017

PROJEKTI

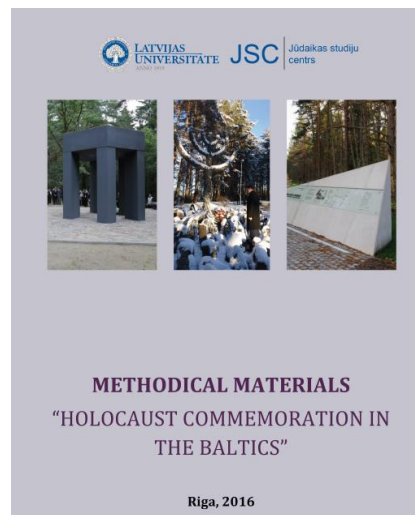
No 2015.g. līdz 2016.g. novembrim ar „International Holocaust Remembrance Alliance” atbalstu JSC realizēja projektu „**HOLOCAUST COMMEMORATION IN LATVIA: MAPPING SITES AND SHARING EXPERIENCE**” ar mērķi uzlabot sabiedrības zināšanas un izpratni par Holokausta piemiņas nozīmi. Projekta rezultātā:

1) turpināta Latvijas Holokausta piemiņas vietu datubāzes (<http://memorialplaces.lu.lv>) izstrāde, precizējot un papildinot esošos datubāzes ierakstus, pievienojot informāciju par zināmajām ebreju nogalināšanas vietām Latvijā, kā arī izveidojot datubāzes versiju angļu valodā;

2) īstenotas aktivitātes, lai datubāzi popularizētu un iedrošinātu vietējos politiskos, izglītības un sabiedriskos darbiniekus to izmantot;

3) gūta starptautiska pieredzes apmaiņa, iesaistot projektā partnerus no Baltijas: Igaunijas vēstures muzeju (*Estonian History Museum*) un Viļņas Gaona Valsts ebreju muzeju (*The Vilna Gaon Jewish State Museum*);

4) izstrādāti un LU JSC mājaslapā elektroniski publicēti (<http://www.lu.lv/jsc/publikacijas/>) metodiski materiāli par Holokausta komemorāciju Baltijā.

2016.g. JSC turpināja arī apjomīgā memoriālā projekta „**EBREJI LATVIJĀ 1941-1945. VĀRDI UN LIKTENI**” pētnieciskās aktivitātes: turpināja sadarbību ar Latvijas, Izraēlas, ASV un citu valstu speciālistiem

un arhīviem, meklējot iespējas datubāzes-meklētāja (<http://names.lu.lv/>) informācijas uzlabošanai. Veikti daudzi labojumi un papildinājumi, kā arī sniegts atbalsts un konsultācijas par datubāzes izmantošanu daudziem pētniekiem un interesentiem.

2016.g. ar „The Dutch Jewish Humanitarian Fund” atbalstu JSC realizēja izglītojošu projektu „**JEWISH EDUCATION: KNOWLEDGE TRANSFER AND NETWORK STRENGTHENING**”. Projekta ietvaros tika īstenotas aktivitātes ar mērķi attīstīt un nostiprināt akadēmisko sadarbību un zināšanu nodošanu par jūdaikas tēmām studentu un jauno pētnieku vidū. Realizētās aktivitātes ietver seminārus jūdaikā, izglītojošu materiālu par ebreju vēsturi Latvijā izplatīšanu, kā arī pieredzes apmaiņu ar jūdaikas jomas speciālistiem. (sk.zemāk)

PĒTNIECISKĀS AKTIVITĀTES

DALĪBA AR REFERĀTIEM KONFERENCĒS UN SEMINĀROS

- 18/03/2016 Karīna Barkane, “Rēzeknes Zaļā sinagoga: vēsture un saglabāšana”, Zinātniskā konference „Ebreju Rēzekne” (Rēzekne)
- 20/06/2016 Karīna Barkane, „Jewish Religious Life in Latvia After the Holocaust”, Starptautiskais seminārs „Languages, Cultures and Perspectives – How to Read Holocaust Sources” (Vilna Gaon State Jewish Museum, Viļņa)
- 03/08/2016 Karīna Barkane, „The Rebuilding of Jewish Religious Life After the Holocaust: the Case of

Latvia", Starptautiskais seminārs „New Directions in the Use of Oral Testimonies: Soviet Experiences of the Holocaust” (United States Holocaust Memorial Museum, Vašingtona)|

- 27/10/2016 Karīna Barkane, “Reliģisko kultu lietu padomes pilnvarotā Latvijas PSR (LPSR) dokumenti: avots ebreju reliģisko draudžu darbības LPSR izpētē”, Starptautiska zinātniskā konference „Baznīca un totalitārais režīms: sekularizācija un izdzīvošanas stratēģijas” (Latvijas Universitātes (LU) Filozofijas un socioloģijas institūts, Rīga)

PUBLIKĀCIJAS

- Barkane K. Rēzeknes Zaļā sinagoga pēc Otrā pasaules kara.// Neiburgs U. (red.). *Ebreju Rēzekne*, iesniegts publicēšanai.

PROMOCIJAS DARBU izstrādi ebreju vēstures tematikā LU Vēstures un Filozofijas fakultātē (VFF) 2016.g. turpināja Mg.hist. Olga Miheloviča un Mg.hist. Karīna Barkane.

IZGLĪTĪBAS AKTIVITĀTES

ORGANIZĒTĀS LEKCIJAS UN PUBLISKIE PASĀKUMI

- 09/02/2016 Noa Sigal (Izraēla, Yad Vashem), lekcija-diskusija „Vecumposmu pieeja izglītības darbā ar Holokausta tēmu. Agrīnā, jaunākā un vidējā vecumposma specifika”, sadarbībā ar Izraēlas vēstniecību Latvijā.

- 24/02/2016 – 07/03/2016 Atzīmējot izcilā kinodokumentālista Herca Franka (1926-2013) 90.jubileju, LU tika izvietota Ludzas Novadpētniecības muzeja ceļojošā izstāde "Visi sākās Ļucinas štetelē".
- 11/04/2016 Josifs Mendelevičs (Izraēla), lekcija „Ebreju nacionālās kustības veidošanās Latvijā: aktīvista atmiņas”.

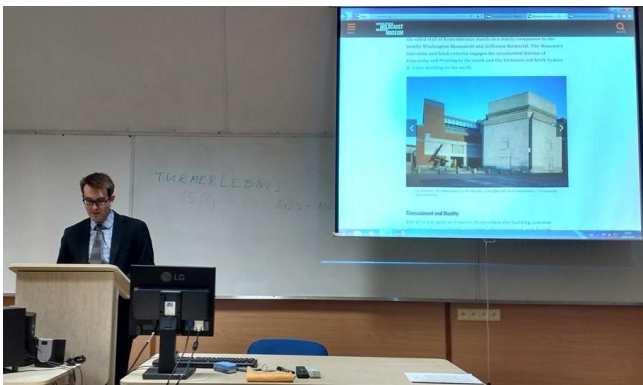

- 12/04/2016 diskusija „Opozīcija padomju režīmam Latvijā 1960.-1980. gados: problēmas un mazāk zināmie aspekti”; diskusijas dalībnieki: ebreju nacionālās kustības aktīvistu Josifs Mendelevičs un Boriss Gafts, Latvijas Tautas frontes līderis Dainis Īvāns, pētnieki Gints Zelmenis, Boriss Ravdīns un Olga Miheloviča.
- 13/04/2016 Josifs Mendelevičs (Izraēla), lekcija „Operācija „Kāzas”: atmiņas par 1970.g. Ļeņingradas lidmašīnas aizdzīšanas mēģinājumu”.
- 26/05/2016 Mihails Itkins (Latvija), lekcija-diskusija „Ebreju reliģiskie priekšmeti kā kolekcionēšanas objekti”.
- 01/10/2016 Svetlana Pogodina (Latvija) lekcija

„Cita tēls”: stereotipi par ebrejiem, Latgales ekspedīciju piemērs”, Daugavpils Universitātes Humanitārā fakultāte

- 05/11/2016 Svetlana Pogodina (Latvija) lekcija „Yiddish Cinema” jeb 1910-to gadu ebreju kinematogrāfija”, Liepājas Universitātes Humanitāro un mākslas zinātņu fakultāte
- 01/12/2016 Daniels Njūmens (United States Holocaust Memorial Museum, ASV), lekcija-diskusija “Holokausta atspoguļojums ASV Holokausta Memoriālajā muzejā”.

JSC VIESLEKCIJAS

- 10/02/2016 K. Barkane, lekcija un darbs grupās „Ebreju kultūras mantojums Latvijā un tā loma izglīībā”, Ludzas Novadpētniecības muzejs, semināra pedagogiem „Holokausta izglīības jautājumi darbā ar bērniem un jauniešiem reģionos” ietvaros.
- 09/03/2016 O. Miheloviča, lekcija „Ebreju pretošanās formas PSRS pastāvošajam režīmam (Latvijas PSR ebreju nacionālās kustības kontekstā)” LU VFF kursa „Ebreji Latvijā II (16.gs.-20.gs. beigas)” ietvaros.
- 30/03/2016 K. Barkane, lekcija „Ebreju reliģiskā dzīve Latvijas PSR”, LU VFF kursa „Ebreji Latvijā II (16.gs.-20.gs. beigas)” ietvaros.

- 22/05/2016 K.Barkane, lekcija „Ebreju reliģiskās draudzes Latvijas PSR”, Daugavpils ebreju kopiena, sadarbībā ar Ebreju aģentūru Izraēlai „Sohnut”.
- 06/05/2016 O.Miheloviča, lekcija “Ļeņingradas-Rīgas prāva jeb “Lidmašīnas aizdzīšanas lieta” ”, Okupācijas muzeja projekta “Lekcijas Stūra mājā” ietvaros.
- 29/05/2016 K.Barkane, lekcija „Ebreju reliģiskās draudzes Latvijas PSR”, Liepājas ebreju kopiena, sadarbībā ar Ebreju aģentūru Izraēlai „Sohnut”.

- 12/07/2016 K.Barkane, nodarbība „Holokausta izglītības iespējas”, muzejs „Ebreji Latvijā”, semināra Baltijas valstu vēstures skolotājiem „Mācot par Holokaustu:

pedagoģiskie izaicinājumi un izglītības iespējas” ietvaros.

- 04/08/2016 M.Goldmanis, nodarbība „Holokausta izglītības problēmas. Globālais un reģionālais aspekts”, Dobeles amatniecības un vispārizglītojošā vidusskola, Vēstures skolotāju biedrības vasaras dienu kursu „Zemgale Latvijas un Eiropas vēstures kontekstā” ietvaros.

- 01/10/2016 K.Barkane, O.Miheloviča seminārs „Ebreju vēsture Latvijas PSR (1945-1989): nacionālās identitātes izpausmes”,

Daugavpils Universitātes Humanitārā fakultāte.

- 05/11/2016 K.Barkane, O.Miheloviča seminārs „Ebreju vēsture Latvijas PSR (1945-1989): nacionālās identitātes izpausmes”, Liepājas Universitātes Humanitāro un mākslas zinātņu fakultāte.
- 11/12/2016 K.Barkane, lekcija un darbs grupās „Mutvārdu vēsture ebreju vēstures kontekstā”, Kultūras un izglītības biedrības „Migrash” projekta „Doing Good” ietvaros.

SADARBĪBA PASĀKUMU ORGANIZĒŠANĀ

- 10/02/2016 seminārs pedagogiem „Holokausta izglītības jautājumi darbā ar bērniem un jauniešiem reģionos”, sadarbībā ar Izraēlas vēstniecību Latvijā, Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministriju, biedrību „ICEJ Latvia” un Ludzas Novadpētniecības muzeju.
- 12/07/2016 K.Barkanis (JSC) un Noa Sigal (Yad Vashem) saruna ar Denisu Hanovu par izglītības projektiem aizspriedumu un antisemitisma mazināšanā radio "Baltkom" programmas "Культпросвет" ietvaros.
- 12/09/2016 Programma Izraēlas Aizsardzības armijas (IAA) virsnieku grupai ar Ruvina Ferbera lekciju par ebreju vēsturi Latvijā.

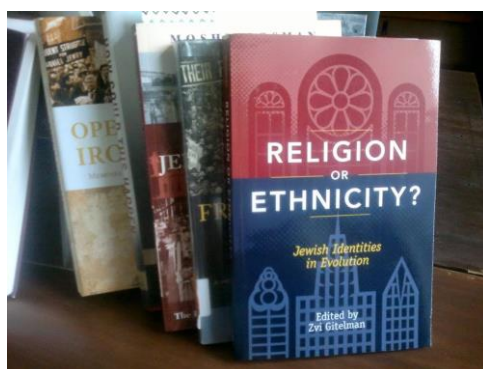

- 2016.g. garumā tika turpināta sadarbība ar muzeju „Ebreji Latvijā” muzejpedagoģisko programmu vadīšanā.

MĀCĪBU MATERIĀLI

- JSC bibliotēkā papildināts pieejamo grāmatu klāsts ebreju vēstures un kultūras tēmā (vairāk nekā 10 vienību).
- JSC mājaslapā publicēti divi jauni studentu pētījumi: Anastasijas Smirnovas pētījums „Sāras Foneres (1855-1936) publikācijas kā 19. gs. beigu un 20. gs. sākuma vēstures avots” un Kaspara Stroda pētījums „Ebreju kultūras liecības Varakļānos”.
- O. Miheloviča izstrādāja Sabiles Holokausta piemiņas vietas labiekārtošanas projektam veltītu bukletu par Sabiles ebreju vēsturi.

JSC PĒTNIĒKU KVALIFIKĀCIJAS CELŠANA UN STARPTAUTISKĀ PIEREDZES APMAIŅA

- 15/03/2016 pieredzes apmaiņas tikšanās ar Baltijas partneriem: Igaunijas vēstures muzeju (*Estonian History Museum*) un Viļņas Gaona Valsts ebreju muzeju (*The Vilna Gaon Jewish State Museum*).
- 06/06/2016-01/07/2016 dalība „European Holocaust Research Infrastructure” starptautiskajā seminārā „Languages, Cultures and Perspectives – How to Read Holocaust Sources”, Viļņa (Lietuva).

- 01/08/2016-12/08/2016 dalība „United States Holocaust Memorial Museum”

starptautiskajā
seminārā „New
Directions in the Use of
Oral Testimonies:
Soviet Experiences of
the Holocaust”,
Vašingtona (ASV).

- 29/11/2016-01/12/2016 sadarbības aktivitāšu programma Rīgā darbiniekiem Daniel Newman un Suzanne Brown-Fleming no „The Jack, Joseph and Morton Mandel Center for Advanced Holocaust Studies at the United States Holocaust Memorial Museum” (ASV).
- 29/12/2016 pieredzes apmaiņas tikšanās ar Yad Vashem Arhīvu nodaļas darbiniecēm Bellu Noham un Mashu Yonin.

APBALVOJUMI

2016. g. 12. oktobrī JSC valdes priekšsēdētājam Dr.habil. phys. **RUVINAM FERBERAM** par nopelniem Latvijas valsts labā Ordeņu kapituls nolēma piešķirt Triju Zvaigžņu ordeņa IV šķiru un iecelt par ordeņa virsnieku.

